

Vanliga Frågor och Svar

Angående vår miljöpolicy

Juni 2007

F: Är en gammal ångbåt farlig för miljön ?

S: Jovisst, det är det. Och så är nästan alla transportmedel, därför att nästan alla — förutom cyklar, segelbåtar, och liknande — drivs av bränsle som lämnar farliga ämnen i spåren. Dessutom använder de flesta fordon och fartyg kemikalier eller material som är mer eller mindre farliga. Även såkallad "grön el" har sina miljökostnader. Det är svårt alltså att ta sig från punkt A till punkt B utan att skada miljön på ett eller annat sätt.

Vår miljöpolicy är enkel: Vi gör allt vi kan för att minska den negativa effekten som vi har på miljön. Självklart !

Så ... vad har vi för miljöpåverkan ? Är den hållbar ? Och vad gör vi *åt* den ?

F: Vad har Östa för miljöpåverkan då ?

S: Svaret är lite komplext, så bryter vi upp det i olika kategorier.

Rök

I en ångpanna brinner kol eller ved, och "där det finns eld, så finns det rök." Rök består i sin tur av två slags kategorier: gaser och partiklar. Eftersom partiklarna är det som syns, så tar vi dem först.

Partiklar

"Stoft" heter det, och det är inte bra för lungorna. Ju mindre partiklar, desto värre, därför att de mindre partiklarna andas in djupare och smyger in i kroppen lättare.

På båten andas man inte så mycket partiklar, de landar i vattnet. Partiklarna är stora, vilket är mycket bättre för kroppen. De små partiklarna kommer mycket längre ner i lungorna och kan ställa till skador.

Gaser

De största delen av gaserna som produceras av brinnande kol och ved är inte farliga i sig. Den består av vatten och koldioxid, och din andedräkt innehåller samma sak, av samma skäl. (Det är inte slumpen att det säges att "man brinner" för att göra något.) Nästan alla vet om nuförtiden att koldioxid bidrar till växthuseffekten.

För övrigt finns det andra gaser som kan vara farliga för människor och djur, om de koncentreras där folk andas eller om de stannar kvar vid marken. Kväveoxider och svaveloxider bidrar till försurning av vatten och mark. Kolmonoxid är giftig, men bara om man sitter instängd i ett rum där den kan koncentreras. Så är det ingen fara för passgerare på en sådan båt, men visst ska man se efter nya möjligheter att minska utsläpp över huvud taget, precis som vi gör med våra bilar.

Svaveldioxid, kvävedioxid, koloxid, kolväten och partiklar. Alla fartyg i Stockholms området (och i hela världen) som drivs av kol släpper ut dem till luften, inklusive vår gamla, vackra ångbåt. Det är lite trist, att någonting så vackert skulle smutsa ner luften, vatten och mark på det här sättet, och vi försöker att minska vårt bidrag till ett regionalt problem. Som jämförelse släpper vi ut lika mycket CO2 som tre personbilar per år.

Utsläpp i kg	2003	2004	2005
Kolväten & Co., PAH	0,025 kg	0,1 kg	
Svaveldioxid - SOx	6 kg	25 kg	
Partiklar	Saknas resurser att mäta för närvarande.		
Koldioxid – CO2	3 625 kg	14 500 kg	

Kemikalier

<i>Amne</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Mängden förbrukat</i>	<i>Mängden släppt ut i naturen</i>
Natriumhydroxid	Håller Ph i pannan på 9-10. Neutraliserar alla sura ämnen och håller mycket av korrosionen borta samt pannstensämnen "flytande".	2 dl./gångtim. För 2003 förbrukat 20 kg.	Snarare marginell förbättring. Mindre surt vatten.
Amersite 10 L	Tar hand om syret i det inkommande sjövattnet till pannan.	För 2003 förbrukat 10 liter	Det mesta neutraliseras & förbrukas.
Advantage 456 N	Håller alla ämnen "flytande" som vill lägga sig som avlagringar på de heta ytorna på vattensidan i pannan.	För 2003 förbrukat 10 liter	Det mesta neutraliseras & förbrukas.

Mat, rengöringsmedel, osv.

Precis som alla hushåll och kontor, så måste vi också tänka på vår miljöpåverkan när det gäller inköp av matvaror, tvättmedel, och andra vanliga saker. Där har vi en enkel policy: vi köper miljömärkta varor som är lätt biologiskt nerbrytbara, så mycket vi kan.

F: Och klimatet ?

S: Det är kanske en stor överraskning att få lära att Östas bidrag till växthuseffekten, under sina första 103 år, var lika med noll.

Då bunkrades Östa med ved, vilken är till hundra procent klimatneutral, om man hanterar skogen på ett schysst och hållbart sätt (vilket man faktiskt gör i Sverige, för det mesta).

Men sedan hösten 2001 så har vi bytt till kol, ett fossilbränsle. Nu bidrar vi till växthuseffekten — men inte när vi ligger vid kaj. Då kör vi solceller istället. Vid mycket högtidliga tillfällen kör vi förstås med ved ändå.

Varför har vi bytt från förnybar till icke förnybar energi? Därför att kol är otroligt mycket mer effektivt som bränsle. Under sin långa historia, så hade Östa oftast tre män som slet för att bunkra ved. Det har vår lilla budget inte råd med. Med kol så räcker en timmes arbete jämfört med *33 timmar* för att lasta in ved.

Vad gör man då? Vi har bestämt oss för att *neutralisera* vårt bidrag till växthuseffekten, så att Östa kan fortsätta att vara en klimatneutral verksamhet. Just nu är det inte glasklart hur man gör det, men så tänker vi börja genom att investera i klimatneutral miljöteknik som används i andra sammanhang. Och som sagt, vi kör redan med solceller när det gäller våra egna elbehov (fram till dagarna blir för korta).

Se på vår *Hållbarhetsredovisning* för mer information om vår påverkan på klimaten.

En kort sammanfattning: Vi har gjort mycket åt miljön, men det finns problem kvar att lösas, förstås.

F: Vad gör ni åt miljöproblemen som finns kvar ?

S: Vi är en liten, men väldigt miljöinriktad verksamhet. Det är klart att vi gör allt vi kan, och "allt vi kan" betyder allt som vi har råd med, och hinner, medan att vi jobbar på att överleva rent affärsmässigt. Till exempel:

- Vi håller på med en vidareutveckling av "efterbrännkammaren" i ångpannan. Det saknas för närvarande resurser att utföra det omfattande mät- och analysarbete som behövs innan fler åtgärder kan göras och utvärderas i pannans förbränningsrum.
- Vi utvärderar kontinuerligt val av färg ovan som under vattenytan. Flera olika parametrar spelar in, miljöpåverkan vid tillverkning, applicering av färg samt den tiden färgen sitter kvar. Även att färgen fungerar bra med det gamla material som den sitter på.
- Vi utvärderar även typer av transporter till och från fartyget.

F: Övriga miljötankar.

- Våra transporter inom företaget sker sedan hösten 2005 med två el-bilar (Renault Clio och Renault Express) som laddas med miljövänlig elektricitet.
- Självfallet har vi en sluten tank för allt som kommer toaletterna.
- Vi har solpaneler för att ej behöva ström från land när vi ligger vid kaj – kyl & frys .t.ex.

F: Hur kan andra människor hjälpa till ?

S: Ni som vill stödja Östa som en del av en levande skärgård, och vill hjälpa till med idéer och andra bidrag för att minska vår miljöpåverkan mot noll, hör gärna av er !!
Kapten Erling Anderberg tar gärna emot ditt samtal på 08-540 260 30 eller 070-672 60 80. Maila gärna till erling@osta.nu.